

KIILI LEHT

KIILI VALLA AJALEHT / WWW.KIILIVALD.EE

NR 3 (2405)

“Siis ei ole ükski mure liiga väike või tähtsusetu.”

| Mari Tikerpuu

MÄRTS 2019

Foto: Marko Tooming

Hillar-Endel Põldoja huvi ümberringi toimuva vastu pole aastatega hääbunud. Ka soliidse eas vaatab ta endiselt terasel pilgul maailma.

Läbi raskuste tarkuse poole

☉ Hillar-Endel Põldoja ameteid, hobisid ja tegemisi üles lugema hakates jääks leheruumist tõenäoliselt puudu. Seetõttu ongi ajakirjanikul teenekale pedagoogile külla minnes väike hirm, et äkki me jäämegi rääkima ning samas, et mõni väga oluline asi võib nii pika elutee ja paljude tegemiste seas üldse kahe silma vahele jääda.

Aga artikkel on igati asja eest, sest vabariigi aastapäeva eelõhtul anti Põldojale Kiili rahvamajas üle Kiili valla Aastate Tegu auhind.

See auhind, mis antakse vaid neile, kelle elutöö on teiste jaoks märkimisväärne.

Nagu alati, tuleb alustada üsna algusest. See tähendab aega, mil maailmas veel ei teatud, et hoolimata sellest, et üks maailmasõda oli alles lõppenud, ootas järgmine juba ukse ees.

“Mina tulin siia ilma aastal 1933 – samal aastal, kui Hitler tuli võimule ja suri Eduard Vilde,” ütleb ajaloo huviline Põldoja. “Mõlemad on üsna olulised sündmused.”

“Aga kevadeks sai omal käel õpikud läbi loetud ja kõik oli selge.”

Neid pisikesi kõrvalepõikeid, kui Põldoja räägib ajakirjanikule Kirovist ja Stalinist, isa ja vendade seiklustest Venemaal, aadlisooist lauluõpetajast, kirjaoskuse simuleerimisest Venemaal jne jne, tuleb kokku nii palju, et kõiki neid loosse mahutada ei annagi. Kuid vanahärra tunneb elavat huvi kõige vastu, mis maailmas toimub. Tema teadmised on üsna hämmastavad.

Näiteks teab ta täpsemalt kui ajakirjanik, kes laulab ansambel Oed, kuigi ajakirjanik peaks vanust arvestades popmuusika uudistega palju paremini kursis olema. Ja teab sedagi, et selle bändi ühe solisti isa ei osanud enam peale Venemaal ajateenimist eesti keelt. Nii hästi sai vene keele selgeks.

Huvi ümbritseva vastu oli tännasel laureaadil juba varases lapsepõlves, sest kuidas muidu saab seletada ajaolu, et ta õppis ilma kõrvalise abita kolmeaastaselt lugema ja nelja-aastaselt kirjutama.

Kui kooli tuli minna, luges Põldoja enda sõnul juba “suuri raamatuid”.

Aastal 2019 on turvalisel ja rahulikul Harjumaal kooliskäijal üsna keeruline ette kujutada, et koolimaja jõuab kooliaasta jooksul paariks nädalaks sü-

gisel, sama palju kevadel ning jõulupeoks. Lihtsalt talveilmad olid nii külmad, et tolleaegsed olud ei lubanud koolitunde läbi viia. “Teises klassis käisin pea-aegu pool aastat, siis tuli taas külm talv ja kooli ei saanud. Aga kevadeks sai omal käel õpikud läbi loetud ja kõik oli selge,” räägib Põldoja.

Ainuke kooliaasta, mil sai korrapäraselt koolis käidud, oli kolmas klass. Neljandas klassis jõudis ta käia täpselt nädala. Siis jõudis maailmasõda Eestimaa- le, kogu oma mõttetuses, vägivallas ja hävitustöös.

Sõja ajal ja pärast sõda elas Põldoja koos perega Ida- ja Lääne-Virumaal ning Pärnumaal, kuni jõudis lõpuks otsaga Tallinna. Siin lõpetas ta toonase Tallinna Pedagoogilise Instituudi, mida täna tunneme Tallinna Ülikooli nime all. *Jätkeb lk 3*

Kaduvad mälestused

☉ Inimese füüsiline elu on ajalik, aga vaimselt jääv oma tegude tulemustes ja mälestustes. Neid on häid ja helgeid ning kurbi ja valusaid. Meie rahvale oli valusaks katsumuseks arreteerimiste ja küüditamiste 2. maailmasõja järgne läbielamine. Kuna noorimad külmale maale saadetutest on saanud või saamas sel aastal seitsmekümneks, siis on viimane aeg nende mälestuste kogumiseks. Sellele, nagu ka nende vintsutusterohkele elule ongi pühendatud meie kokkusaamine 30. märtsil Kiili raamatukogus.

Meenutuskooosoleku kava on niisugune:

1. Meid tuleb tervitama Kiili naisansambel “Elurõõm” Nele Vendeli juhatusel.

2. Dokumentaalfilmi “Monument vanaemale” (režisöör Ave Taavet) linastus.

Film uurib märtsiküüditamise tähendust noorema põlvkonna jaoks: mida see tähendab, kui

keegi sinu esivanematest on olnud Siberisse saadetud? Jälgitakse Katarinat (sünd 1990), kes on otsustanud minna Siberisse, et püstitada seal kaks mälestusmärki: ühe praeguseks kaardiltki kadunud külale, kuhu tema emapoolsed esiemad asumisele saadeti, ja teise oma vanavanavanaemale, kes suri seal 1949. aastal.

3. Arutleme kokkutulnute filmi sisu üle, lisades sinna oma mõtteid ja mälestusi.

4. Allakirjutanu tutvustab Tõdva valla territooriumilt arreteeritute ja küüditatute kogumikku, mis sisaldab intervjuusid ja represseritute nimekirju. Kogumikku on võimalik osta. Saadud raha läheb Vladimir Roopere mälestuskivi püstitamiseks.

5. Degusteerime Siberi maitseid.

Üritus on vaba sissepääsuga. Oled väga oodatud! | **Ardo Niinre**

Ikka mõtlen nende peale, kes siit viidi
Taeva pool karjub nende äng

M. Under

Kaduvad mälestused

30. märtsil kell 12.00 Kiili Raamatukogus

MEENUTUSKOOSOLEK

**70 aastat 1949. aasta
25. märtsi suursüüditamisest**

Üritus on tasuta

Toetajad: Kiili Vallavalitsus,
Kiili Raamatukogu,
Kiili Rahvamaja

Kiili Rahvapidu KEVADLAAT

Paekna XV tantsupidu

26. mail

Nabala mõisa hoovis

Esinevad Kiili rahvatantsijad, Kiili kunstide kooli õpilased,
Kiili Harrastusteater ja mitmed teised

Peaesineja Ska Faktor

Üksi elava pensionäri toetuse saamise kolm tingimust

☉ Juba kolmandat aastat saavad Eestis üksi elavad pensionärid oktoobrikuus nn üksi elava pensionäri toetust. 115 euro suuruse toetuse maksab sotsiaalkindlustusamet ilma taotluseta kõigile, kes vastavad 1. aprillist kuni 30. septembrini kolmele tingimusele:

- on kogu sellel perioodil vanaduspensionieas;
- elavad rahvastikuregistri andmetel üksi;
- kelle kättesaadav pension on väiksem, kui 1,2-kordne Eesti keskmine vanaduspension, mis 2019. aastal on 540 eurot.

Et oktoobrikuus toetus kindlasti üksi elava vanaduspensionärini jõuaks, soovitame juba praegu veenduda, et alates 1. aprillist ka kõik need tingimused täidetud on.

Kõige rohkem küsimusi on varasematel aastatel olnud seoses üksi elamisega. Enamasti on põhjuseks see, et inimese andmed rahvastikuregistris ei vasta tegelikule olukorrale. Vanemate juurde on sisse kirjutatud lapsed, kes seal enam ammu ei ela jms. Toetuse määramisel lähtub sotsiaalkindlustusamet ainult rahvastikuregistri andmetest. Seetõttu võib juhtuda, et reaalselt üksi elav pensionär jääb toetusest ilma, kuna sissekirjutused on jäänud rahvastikuregistris muutmata.

Üksi elamise reeglil on siiski ka mõned erandid. Näiteks, kui samal elamispinnal elavad eestkostja ja eestkostetav ning üks nendest on pensionär, on tal õigus üksi elava pensionäri toetusele. Kui eestkostja ja eestkostetav on mõlemad pensionärid, on õigus toetusele mõlemal. Ka juhul kui pensionär elab koos oma lapsega, kes on tema ülalpidamisel perekonnaseaduse mõistes, saab pensionär üksi elava pensionäri toetust. See erisus on mõeldud just juhuks, kui pensionär kasvatab alaealist või kuni 21-aastast õppivat last.

Üksi elava pensionäri toetust makstakse ka kõikidele õppävaringset hooldusteenust saavatele pensionäridele, kes viibivad hooldekodus vähemalt alates 1. aprillist. Lisaks hooldekodus elavale pensionäriale, saab toetust ka temaga samal elamispinnal elanud teine pensionär. Tema on jäänud üksi koju elama kuna üldjuhul hooldekodud ei võimalda teenuse saajaid hooldekodusse sisse kirjutada, ei ole võimalik rahvastikuregistri andmeid tegelikkusele vastavaks muuta.

Enda rahvastikuregistris olevat aadressi on võimalik igal ajal endal kontrollida eesti.ee portaalis. Oluline on tähele panna, et iga aasta aprillis indekseeritakse vanaduspensionid ja sellega seoses vanaduspensionid suurenevad. Üksi elava pensionäri toetuse tingimuste juures on seda arvesse võetud ja nii tõuseb ka toetuse saamise tingimuseks seatud pensionisumma iga aastal. Kui möödunud aastal pidi toetuse saamiseks jääma igakuise kättesaadava pensioni summa alla 492 euro, siis sel aastal 540 eurot.

Käesoleval aastal toetuse saamiseks on seega oluline, et vanaduspensionäri indekseeritud pensioni kättesaadav summa on väiksem kui 540 eurot. Täpne vanaduspension summa selgub igale pensionärile pärast indekseerimist. Et aidata juba varem hinnata, milliseks vanaduspension summa pärast indekseerimist kujuneb, on sotsiaalkindlustusameti kodulehel indekseerimise kalkulaator. Sinna enda praeguse pensionisumma sisestamisel annab kalkulaator tulemuseks eeldatava uue pensionisumma. Oluline on siiski teada, et kalkulaatoriga saab kalkuleerida vaid uut vanaduspension summat ja see annab õige tulemuse vaid juhul, kui kõik vanaduspension saamise alused on jäänud samaks. Näiteks, kui vanaduspensionär on vahepeal tööl käinud või otsustab edaspidi kasutada tulumaksuvabastust töötasult vms, ei pruugi kalkulaatorist saadav tulemus täpne olla.

Täpset uut vanaduspension summust on võimalik vaadata pärast 1. aprilli eesti.ee portaalist. Kui pension tuuakse koju, saab pensioni suurust vaadata teenuses "Pension, toetuste ja hüvitiste vaatamine". Kui pension makstakse pankka, leiab info teenuses "Minule makstav pension, toetused ja hüvitised". Toetuse määramisel läheb lisaks arvesse ka välismaalt saadav pension. Üksi elava pensionäri toetust makstakse juhul, kui Eestist ja välisriigist saadavate pensionite summa kokku jääb alla 540 euro. Oluline on, mis on välisriigist saadava pensioni suurus 1. aprilli 2019 seisuga. Välismaalt saadava pensioni kohta peab vanaduspensionär ise sotsiaalkindlustusametile info andma.

Üksi elava pensionäri toetuse saamise peamiseks eelduseks on korras andmed rahvastikuregistris. Kui pensionär ei vasta mingil põhjusel selleaastasel vaatlusperioodil, aprillist septembri lõpuni, üksi elava pensionäri toetuse saamise tingimustele, tekib järgmine võimalus toetust saada järgmisel aastal. Ka siis võetakse aluseks rahvastikuregistris aprillist septembri lõpuni olevad andmed.

Rohkem infot üksi elava pensionäri toetuse kohta leiab sotsiaalkindlustusamet kodulehelt. | **Merle Sumil-Laanemaa**, sotsiaalkindlustusameti hüvitiste osakond

Peapiiskop Kiili gümnaasiumis.

Peapiiskop Urmas Viilma külastas valda

☉ Rae ja Kiili valda külastas 7. märtsil Eesti Evangeelse Luterliku kiriku peapiiskop Urmas Viilma.

Koos Jüri kihelkonna pastori Tanel Otsaga jõuti Kiili vallas vaadata Nabala palvemaja ning eakate päevakeskust ning peapiiskop esines ka gümnaasiumiõpilastele.

Huvitavaks kujunes ka pärast seda toimunud küsimuste voor, kus teemad puudutasid pigem üldisi kultuurilisi, eetilisi ja moraaliseid väärtusi kui otset usuga seotud temaatikat.

Nii õpilased, õpetajad kui külalised jäid kohtumisega väga rahule. | **Kiili Leht**

Ohvriabitöötaja juurest ei saadeta kedagi minema

☉ Sellest aastast alustas tööd üleriigiline ja tasuta ohvriabi kriisitelefoni 116 006 ja nõustamisteenus veebilehel www.palunabi.ee, kust saab ööpäevaringelt nõu ja abi eesti, vene ja inglise keeles. Lisaks on aga igas maakonnas ka tööl ohvriabitöötaja, kes saab pakkuda põhjalikumat ja personaalsemat nõustamist.

Tihti ei pöördu inimesed pärast vägivalda või muud halba kohtlemist abi saamiseks politsei poole või ei mõista, et see, kuidas nendega käitutakse, on tegelikkuses vale või keelatud. Lisaks võib abi küsimiseni jõudmine võtta aastaid, sest ohvriga käivad kaasas häbi, süütunne või hirm.

Selleks, et ükski inimene ei peaks enda murega üksi jääma, on abiks nõustajad 116 006 telefonilt ja palunabi.ee veebilehelt. Ohvriabi kriisitelefoni on mõeldud kõigile, kes tunnevad, et on sattunud olukorda, kus nad on kannatajad – on siis tegemist füüsilise, majandusliku, vaimse või seksuaalse vägivallaga või hoopis hooletuse või halva kohtlemise ohvriks langemisega. Samuti saavad kriisitelefoni abi inimesed, kes on kuritegevuse või õnnetusjuhtumi

tõttu lähedase kaotanud.

Ohvriabi kriisitelefoni vastavad vastava hariduse ja ettevalmistusega inimesed, kes töötavad oma kodus eri piirkondades üle Eesti. Et sellist teenust on väga vaja, näitab juba statistika – telefonile on kahe kuuga helistatud 741 korda ja veebi-vestluse teel on võetud ühendust 330 korda. Kokku oli seega 1071 pöördumist.

Saab murest rääkida

Esimestel kuudel on kriisitelefoni pöördutud erinevate muredega. Enamasti on helistanud preevõimuvalla ohvrid. Samuti on helistajate seas neid, kes soovivad teada anda, et keegi nende lähedane või ka naaber on ohvriks langenud. Lisaks on küsitud hooldusõiguse teemal küsimusi või soovitud saada abi töökiusamise teemal. Palju on pöördunud üksikud, peamiselt eakad inimesed, kellel ei ole mitte kellegi teisega rääkida, kuid ometi on mitmel juhul selgunud, et niisama vestlemise soovi taga peitub helistaja varasem ohvriks langemise lugu.

Kuidas saab üks telefonikõne inimest aidata? Ohvriabi kriisitelefoni eesmärk on pakkuda ohvritele kiiret võimalust oma

mure ära rääkida. Kõne vastu võtnud töötaja kuulab helistaja ära, pakub talle tuge ja ühiselt arutatakse läbi kõik olukorra lahendamise võimalused. Olenevalt juhtumist võivad pöördujad vajada infot politseisse avalduse tegemise kohta, naiste tugikeskuste või seksuaalvägivalla kriisiabikeskuste kontakte või selgitust omavalitsuste teenuste ja toetuste kohta. Kui on vaja, saab leppida kokku kohtumise juba ohvriabitöötaja juures.

Oluline on välja tuua, et ohvriabi kriisitelefoni eesmärgiks ei ole hakata asendama politseid. Olukordades, kus inimese elu on ohus ja on vaja kiiret abi politseilt, kiirabi või päästeametilt, tuleb kindlasti esmalt valida 112. Küll aga saab ohvriabi kriisitelefoni 116 006 olla ohvrile abiks järgmise sammuna, kui politsei on sündmuskohal käinud ja on vaja mõelda, mida edasi teha ja kuhu pöörduda.

Hirmude maandamiseks

116 006 numbrilt saab ohver abi ka hirmude maandamiseks, kuna alati ei pruugi ohver teada, mis saab temast või vägivallast edasi. Näiteks on preevõimuvallaohvrite seas levinud valearusaam, et politseisse saab

TEAVE

LÄÄNE-HARJUMAA OHVRIABITÖÖTAJAD

- Irina Tšalei, 5781 1396 (Rahumäe tee 6. Tallinn)
- Evelin Müürel, 5307 8106 (Pärnu mnt 139, Tallinn)
- e-mail tallinn.oo@sotsiaalkindlustusamet.ee

pöörduda alles siis, kui vägivall on pikaajaliselt kestnud, mitte pärast ühekordset ohvriks langemist.

Sellistest olukordades aitabki ohvriabi kriisitelefoni vastata helistajate küsimustele ja tõsta abivajajate teadlikkust nende õigustest ning pakkuda sealjuures vajalikku nõustamist, kes ja kus teda tema olukorra lahendamiseks aidata saab.

Ehkki ohvriabi kriisitelefoni 116 006 saab helistaja esmase toe ja nõu, on edasiste ohvriabi-teenuste saamiseks vajalik ohvril pöörduda ohvriabitöötaja vastuvõtule. Igas Eesti maakonnas on tööl vähemalt üks ohvriabitöötaja, kes vajadusel saab inimese ja tema murega juba edasi tegeleda. Kui oled langenud ohvriks, siis ei ole ükski mure liiga väike või tähtsusetu. | **Mari Tikerpuu**, sotsiaalkindlustusameti kriisiabiteenuse juht

Väljaandja **Kiili vallavalitsus**, Nabala tee 2A, Kiili alev, Kiili vald, Harjumaa. Toimetaja **Marko Tooming** | E-mail: marko@harjuelu.ee | Telefon: **679 0271**. Reklaam ja kuulutused: myyk@harjuelu.ee.

Lehetoimetusel on õigus kaastöid nende selguse mõttes toimetada ja lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Toimetaja ega väljaandja ei vastuta kaastööde autorite või allikate esitatud seisukohtade õigsuse ja arvamuste eest. KIRJUTA ARVAMUS VÕI KOMMENTAAR: Märkad oma koduvallas midagi, mis silma riivab või rõõmu teeb; tahad midagi välja öelda, mis hingel on, kedagi kiita või laita; arvad teadvat, mida saaks paremini teha kui seni ja tahad oma arvamust kõigi Kiili valla elanikega jagada? Kirjuta oma arvamused või kommentaar aadressile marko@harjuelu.ee ja see võib leida tee Kiili Lehe arvamusteküljele.

Läbi raskuste tarkuse poole

Algus lk 1 ☉ Põldoja lõpetas ülikooli vene filoloogina. Ise ta meenutab, et lapsepõlves polnud vene keelega lood sugugi head, ja seda mitte ainult temal, vaid enamikul eestlastest. Ülikooliski ei valinud ta eriala armastusest vene keele ja kultuuri vastu, vaid suure uudishimu ja lugemishälja tõttu – nõukogudeaegses Eestis oli vene keel ainus, milles sai lugeda kõiki maailmakirjanduse klassikuid ja mida osates sai kursis olla ka laias maailmas toimuvaga. “Saksa keeles oli väga vähe raamatuid saada, inglise keele oskajad said lugeda vaid Moskvast ilmunud ingliskeelset ajalehte. Aga meil, vene filoloogidel, oli olemas kogu maailmakirjandus. Vaevalt et väga paljud eestlased on “Odüsseiat” lugenud. Mina olen. Eesti keele osakonna üliõpilased kurtsid meile, et neile loeb õppejõud vaid teoste sisukokkuvõtteid,” meenutab Põldoja, kelle suurteks lemmikuteks on Lev Tolstoi ja Victor Hugo. Eesti kirjanduse tippudest on kõige südamelähedasem Tammsaare. “Vildet oli kergem lugeda, aga tal ei ole sellist sügavust nagu Tammsaarel,” ütleb Põldoja. Armastus raamatute ja kirjanduse vastu on teenekal pedagoogil siiani alles. 10 000 raamatust koosnev kogu asub nüüd küll suures osas poja eramajas, kuid aeg-ajalt ei suuda Põldoja siiski kiusatusele vastu panna ja ostab uue raamatu. “Nüüd ma ostan vaid teatmeteoseid, ilukirjandust enam mitte,” ütleb ta.

Aga kui Põldoja pärast Kuivajõe ja Jõelähtme koolis õpetamist 1960. aastal lõpuks Sausi kooli õpetajaks saabus hakkas vene keelele ja kirjanduse tundidele andma ka ajalugu ja muusikaõpetust. Ülikoolis oli ta läbinud ka ajalooõpetaja kursused, muusika aga oli Põldoja enda suur armastus. “Õppisin soololaulu Tallinnas ühe aadlisoost naisterahva Nedremskaja juures. Ta oli lõpetanud Kiievis konservatooriumi, tema juures käis hääleseadet võtmas ka Eesti tuntumaid basse Raimond Alango,” meenutab Põldoja.

Tööõpetus tütarlastele

Kaunite kunstide juurest tuli aga koolis mõnikord ka asisemate ainete juurde tulla. “Kui ma töötasin Sausi koolis õppealajuhatajana ja hiljem direktorina, siis tuli ikka mõnikord õpetajaid asendada. Toona asendamise eest lisatasu ei makstud, see oli ameti loomulik osa. Saksa keelt ma oskasin, seda võisin õpetada, aga ükskord tuli mul anda tütarlaste tööõpetuse tundi.”

Selle meenutamine võtab teeneka pedagoogi suu muigele ka tänasel päeval. “Õmblusmasinat ma tundsin, sest minu emal oli Singer, mida tuli ikka parandada. Aga õmmelnud polnud ma kunagi. Ja kui ma tundi läksin ja küsisin, et mis tänaseks

Foto: Marko Tooming

Vabariigi aastapäev eelõhtul anti Hillar-Endel Põldojale üle valla auhind Aastate Tegu.

☉ TEAVE

HILLAR-ENDEL PÕLDOJA

- Asus Sausi kooli õpetajaks aastal 1960, enne seda töötas Kuivajõe ja Jõelähtme koolis.
- Sausi, nüüdses Kiili koolis töötas aastate jooksul õpetaja, õppealajuhataja ja direktorina. Viimase koolitunni andis Kiili gümnaasiumis 2007. a.
- Põldoja oli palju aastaid rajooni ainesektsiooni juhataja, Harjumaa direktorite nõukogu esimees, vabariigi direktorite nõukogu revisjonikomisjoni esimees ning haridusministeeriumi ainekomisjoni liige.
- Oma panuse on ta andnud ka teaduse heaks, osaledes 1966. aastast Ühiskondliku Pedagoogika Uurimise Instituudis (ÜPUI). 1998. aastal valiti ta ÜPUI esimeheks.
- Ta on avaldanud artikleid ajalehtedes ja ajakirjades ning ÜPUI kogumikes on temalt ilmunud 11 teaduslikku tööd didaktikas ja pedagoogika ajaloos.
- Ta asutas kolhoosi “Rahva Võit” klubis segakoori, olles ühtlasi selle esimene dirigent. Klubi tantsuorkestris oli ta asendamatu klaverimängija. Alates 1955. a on ta laulnud meeskooris ja segakoorides. Praegu gi laulab ta Eesti Õpetajate Meeskooris.
- 1977. aastal pälvis ta vabariigi teenelise õpetaja aunimetuse. 2005. ja 2006. aastal nomineeriti ta Vabariigi Presidendi hariduspreemia kandidaadiks.

tunniks teile jäi, siis vastasid tüdrukud, et täna pidime hakama põlle tegemist õppima. Mis mul siis üle jäi – ütlesin neile, et esimese tunni – kaks tundi oli veel järjest ka – joonistaksid nad põllesid, millel oleks peale tavapäraste asjade veel midagi. No ja teisel tunnil siis kutsusin tüdrukud kordamööda klassi ette oma uuenduslikust põllest rääkima. Seal oli igasugu huvitavaid ideid. Ja nii ma saangi öelda, et olen tütarlastele tööõpetust ka andnud.”

Unistus esperantost

Juba 1950ndatel õpetajana

alustanud Põldoja tegi pedagoogina võrreldava karjääri oma isaga, kes töötas koolmeistrina pool sajandit. Ka õppealajuhataja ja direktorina Sausi koolis töötanuna asus ta 1994. aastal pärast direktori ameti mahapannemist tööle Harju maavalitsuse haridusosakonna inspektoriina, jätkates samal ajal koolitundide andmist Kiili koolis. Põldoja andis oma viimased koolitunnid Kiili gümnaasiumis 2007. aastal.

Ka Harjumaa direktorite nõukogu esimehe ja vabariigi direktorite nõukogu revisjonikomisjoni esimehena töötanud Põldoja

doja tegeles pedagoogiameti kõrval fotoringi juhendamisega ja teadustööga. Juba 1966. aastast osales ta Ühiskondliku Pedagoogika Uurimise Instituudis, mille esimeheks valiti ta 1998. aastal. Teadustööd teeb ta seal senini.

Põldoja on aastate jooksul avaldanud teadusartikleid didaktikast, lingvistikast ja pedagoogika ajaloost. Seni viimane artikkel ilmus tema sulest kaks aastat tagasi. Praegu tegeleb Põldoja koolihariduse ajalooga. “Olen kirjutanud, milline oli olukord koolides peale teist maailmasõda. Koolidel ei olnud siis õpikuid. Ja uurima peab, sest toonaseid ministeeriumi andmeid ei saa usaldada, need pandi kirja, “nagu vaja oli,” räägib ta.

“Pikalt ju uhkeldati, et kommunistid töid Venemaale kirjaoskuse. See “kirjaoskus” aga seisnes selles, et lapsi õpetati mehaaniliselt oma perekonnanimi kirjutama. Nii kaua treenis, kuni kirjapilt oli õige. Aga lugeda ega kirjutada nad ikka ei osanud.”

Kuigi Põldoja on vene filoloog, siis vene keelt ta eestlase jaoks tänapäeva maailmas oluliseks ei pea. “Venemaaga on meil tänapäeval suhtlemist vähe ja vene keel on ka täiesti teisest keelterühmast. Praegustes tingimustes oleks hoopis vaja,

et lapsed valdaksid soome keelt. Maailma keeltest võiks osata inglise, saksa, hispaania keelt. Nende kolmega saab maailmas hakkama,” arvab ta.

Kuigi inglise keelega võib paljudes kohtades hakkama saada, ei pea Põldoja seda siiski ülemaailmseks ühiskeeleks. Selleks võiks tema sõnul olla tehiskeel esperanto, mille grammatika on väga kergelt omandatav ning sõnavaragi tuttav, sest enamus sõnu on võetud või tuletatud suurkeeltest. “Maailmas on esperanto keele valdajaid päris palju. Venemaa suuremates linnades on siiani esperanto klubid olemas. Grammatika võib ühe nädalaga väga hästi selgeks saada, aga põhilise võib ka paari tunniga selgeks saada, kui oled keelehuviline,” räägib Põldoja, kes on ka ise esperantot õpetanud.

Teenekal pedagoogil jätkub endiselt mõtteid, mida noorematele jagada. Ajaloost on meil palju õppida, kuid nagu me kõik teame, siis unustada on palju lihtsam. Aga mõnikord on lihtsalt huvitav kuulata kõikenäinud meest, kes peale sõja tõttu vähem kui neljaklassiliseks jäänud haridusteed keeldus lihtsameelseks jäämast ning sai suure töö ja teadmishimuga inimeks, keda saab tunnustada teiste inimeste õpetamise eest. | **Marko Tooming**

☉ PALJU ÕNNE

SÜNNIPÄEVAD APRILLIS

89 Erna Mäe
86 Elvi Leimets
85 Edna Kimpus
84 Aasa Pors
83 Margarita Nõmm
82 Mare Ots
81 Janne-Urve Grusdam
81 Ella Pärn
80 Maret Teetlaus
79 Anatoly Fomin
79 Saima Lumi
78 Ilvi Aasma
78 Lii Luup
78 Georg Sooberg
77 Jüri Škubel
77 Rünno Veesaar
76 Ants Pert
76 Salme Väljataga
75 Udo Leuska
75 Volli Pärnla
75 Tiia Raaväli
75 Tarmo-Koit Reile
70 Valeri Boitsov
70 Ivo Eensalu
70 Sirje Kivisalu
70 Andres Lobanov
70 Aleksander Pikk
70 Kalju Valdre
65 Galina Skotškova
65 Peeter Veltmann
65 Astrid Vär

MEIE VALDA SÜNDISID

26. veebruar, Joosep Vahter (Vahter), palju õnne, Mari Ots ja Sander Vahter (Vahter)!
3. märts Marta Kaasik, palju õnne, Mai-Riin ja Kaido Kaasik!
6. märts Kirke Arukask, palju õnne, Grete Leosk ja Kaspar Arukask!
15. märts Aston Mugar, üalju õnne, Kadi-Riin Sarapuu ja Danel Mugar!

Vanad rehvid saab tasuta ära anda

☉ Kiili Autopesula korraldab tänavu kevadel koos MTÜga Rehvinglus ja Kiili vallavalitsusega erasikutelt vanade rehvide kogumise.

Vanu rehve saab tasuta ära anda Kiili Autopesula territooriumil (asukoht Kiili alev, Veskitn 1) alates 1. aprillist kuni 17. maini. Vastuvõtt toimub tööpäevadel ja tööajal, so esmaspäevast reedeni kell 9.00–18.00.

Korraga võetakse erasikult vastu kuni kaheksa rehvi. Lisaks rehvidele võetakse sellel ajal vastu ka vanametalli ja autoakusid.

NB! Töövälisel ajal rehve vastu ei võeta ja pesula juurde maha panna neid ei või. Lisainfo Kiili Autopesula telefonil 5690 2232. | **Siiri Treimann**, keskkonnanõunik

Vigade parandus

☉ Eelmises lehes jäi artikli “Kool tähistas aastapäeva uutmoodi aktustega” juurde märkimata autor, kelleks on Kiili gümnaasiumi sekretär Krista Laasi. Samuti on tema tehtud artikli juures olevad fotod. Palume vabandust! | **Toimetuse**

16. märtsil toimus Kiili rahvamajas igakevadine laste lauluvõistlus "Päikeseratas"

Fotod: Reigo Salu

Kevadine Päikeseratas.

Lasteaialastel käis külas Kaitseliit

☉ Kiili lasteaia laste külastus Kaitseliidu Harju maleva vabatahtlikud: Noorte Kotkaste juht Allan Saukas, noorkotkas Mattias ning kodutütred Meribell ja Victoria. Naiskodukaitset tutvustas allakirjutatu.

Lastele tutvustati kodutütarde ja naiskodukaitse pidulikke vorme ning Kaitseliidu ja noorkotka välivormi.

Õhinaga tegid lapsed kaasa rivi harjutusi: joondu, valvel, parem-vasak pool, ümberpöör, samm marss.

Õues oli põnev näha, kuidas Allan endale sõduri lahingvarustust selga pani (killuvest, kiiver, kaitseprillid, põlvkaitse, rakmed jms).

Kodutütred tutvustasid sõduri toidutegemise võimalusi kateloki ja primusega ning lapsed said näha valikut välitingimustes viibiva sõduri toiduainetest (šokolaad, suhkur, kon-

Foto: Kiili lasteaed

Kaitseliitlastel külas lasteaia.

servitoid jms).

Lapsed said näha telkmantlist tehtud telki, kokkukäivat välivoodit ja maskeerimisvärku. Põnevust jagus sõjaväe maasti-

kuauto juures.

Päeva lõpus lastelt küsides, mis sulle tänasel päeval kõige enam meeldis, sain vastuse: maastikumasina kasti ronimine

ja purunenud välitelefoni.

Oli põnev päev.

Aitäh Kiili Noored Kotkad ja Kiili "Imelise Aasa" kodutütred. | **Liivi Nettan**, õppealajuhataja

Kiili Harrastusteater esines Astangul

☉ 12. märtsil esines Kiili Harrastusteater Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskuse õppuritele ja töötajatele. Ettekanded tulid Janno Puusepa monoetendus "Sa ja Ma" Salome Laeva ettekandes ja Janno Puusepa lavastus "Teie Jumal", mõlemad etendused lavastas Ellen Teemus. Vastuvõtt oli soe ja publik jäi nähtuga väga rahule. Ootame Kiili Harrastusteatri kindlasti tagasi. Mõlemal etendusel oli keskuse poolt tagatud ka viipekeelne tõlge. Astangu keskus on Eesti suurim erivajadustega inimestele õpet ja tugiteenuseid pakkuv keskus. | **Annelly Kallo**

BENU+

IGAL TEISIPÄEVAL

Tervise teisipäevad!

Senior klientidele kõik tavahinnaga käsikäigiravimid ja toidulisandid

-20%

Pakkumine kehtib BENU kliendikaardiga klientidele alates 60 aastast ja vanemad. Pakkumine ei kehti kampaaniatoodetega.

www.benu.ee

Aia täht
AIA - PARGI JA METSATEHNIKA

KÕIK VAJALIK KODUAIA JA KRUNDI HOOLDUSEKS

HÜDRAULILINE PUULÕHKUJA
VARI 5TON, tugijalgadega

237.- €
267.- €

AKUHEKIPÜGAJA STIHL HSA 45
Integreeritud aku, laadija komplektis

115.- €
139.- €

OKSA- JA JÄÄTME-
PURUSTAJA STIHL
GHE 105, elektriline

245.- €
299.- €

MURUTRAKTOR
STIGA TORNADO 4108 H,
külvalajaviskesega multšiv

* piiratud kogus!

TEHNIKA MÜÜK, HOOLDUS ja RENT KODU LÄHEDEL!
VÕTAME SINU TÖÖRIISTAD KEVADHOOLDUSESSE!

AIATAHT SAKU - Tehnika 7, E-R 9 - 18 ja L 10 - 13
Tel.: +(372) 53244296, E-post: saku@aiataht.ee

www.aiataht.ee

www.facebook.com/aiataht

Kiili vald Eesti omavalitsuste talimängudel

☉ 2.–3. märtsil Kadrinas, Kiviõlis ja Rakveres toimunud 35. Eesti omavalitsuste talimängudel osales 1618 sportlast 50 omavalitsusest. Talimängudel võeti mõõtu üheksal spordialal (murdmaasuusatamine, mäesuusatamine – suusk, laud, meeste korvpall, naiste korvpall, ujumine, juhtide võistlus, lauatennis, male, kabe), kusjuures omavalitsustel läks arvesse murdmaasuusatamise + viie parema spordiala koha punktid.

Üldkokkuvõttes selgitati parimad linnad ning parimad vallad kahes grupis: üle 8000 elaniku ja kuni 8000 elanikku. Kiili valla võistkond saavutas üldkokkuvõttes tubli 8. koha, kuid väikeste valdade arvestuses väga tubli teise koha!!! (1. Alutaguse vald – 230 p; 2. Kiili vald – 228 p; 3. – Viru-Nigula vald 225 p; 4. Vinni vald – 223,5 p). Nagu näha, mahtus esinelik ainult 6,5 p sisse!!

Koju toodi viis medalit, aga kõigest järjekorras. Alustame murdmaasuusatamisest: osales 36 omavalitsust 470 osavõtjaga, olles ka kõige osavõturohkem spordiala. Kiili vald saavutas 19. koha (võitis Järva vald) ja koju toodi ka üks medal. M16 vanuseklassis võitis 3. koha ehk pronksmedali Mark-Markos Kehva. Palju õnne! N45 vanuseklass – 8. koht Marju Tempel, 13. koht Marje Ott; M50 vanuseklass – 36. koht Tauri Tallermäe, 53. koht Vello Madisson; naised – 25. koht Elizabeth Jõgi; N35 vanuseklass – 11. koht Margit Maidla, 12. koht Triin Maller; mehed – 54. koht Erkki Madisson; M40 vanuseklass – 38. koht Margus Maidla. Meeste 3x5 km teatesõidus saavutas Kiili 1. meeskond (Mark-Markos Kehva, Tauri Tallermäe, Erkki Madisson) 28. koha ja Kiili 2. meeskond (Ralf Tõra, Art Aamissepp, Eiki Madisson) 35. koha.

Mäesuusatamises osales 28 omavalitsust 234 osavõtjaga. Kiili valla võistkond saavutas väga tubli 6. koha. Mäesuusatamine: N16 vanuseklass – 4. koht Helemai Hein; naised – 10. koht Laura-Liisa Volt; N35 vanuseklass – 4. koht Pille Erlich-Tormis, 8. koht Merje Einmann, 11. koht Margit Maidla.

M16 vanuseklass – 9. koht Hannes Erlich; mehed – 7. koht Jouko Hein, 13. koht Heigo Uusen, 14. koht Kauri Kõrm. Peale esimest laskumist 5. kohal olnud Raigo Kivil aga kahjuks teine laskumine ebaõnnestus ja katkestas. M40 vanuseklass – 10. koht Margus Vesper, 23. koht Enn Lamp, 27. koht Margus Maidla. Lumelaud: naised – 10. koht Merle Aun; M16 vanuseklass – 7. koht Marten Aun. Mehed – 5. koht Kerth Aun, 12. koht Kaupo Kõrm, 45. koht noorsportlane Rain Semiskar (läks määrdega alt). Võitis Rae vald.

Ujumises osales 22 omavalitsust 164 osavõtjaga. Kiili vald saavutas väga tubli 7. koha ja

Mark-Markos Kehva – M16 vanuseklassi 5 km suusatamise 3. koht.

Toomas Loho (paremal) – M40 100 m seliliujumise 3. koht.

Jorke Patrick Raadik – poiste 100 m seliliujumise esikoht.

võideti täiskomplekt medaleid. Poiste vanuseklassis näitas väga kõrget taset Jorke Patrick Raadik, võites 100 m seliliujumises esikoha ehk kuldmedali ja 100 m vabalt ujumises 2. koha. Palju õnne!!! Kolmas medal tuli Kiili M40 vanuseklassi 100 m seliliujumises, kus Toomas Loho võitis 3. koha. Palju õnne! Teised tulemused – 100 m vabaltujumine: tüdrukud – 12. koht Károli Kütt, 28. koht Tuuli Truuvelt (väga tubli, ta oli ujumisevõistluse üks nooremaid võistlejaid); poisid – 7. koht Gregor Rasva; M40 vanuseklass – 4. koht Toomas Loho, 5. koht Tõnu Anton; N35 vanuseklass – 11. koht Triin Maller; 100 m rinuliujumine: tüdrukud – 28. koht Tuuli Truuvelt. Poisid – 4. koht Gregor Rasva, 6. koht Jorke Patrick Raadik; M40 vanuseklass – 5. koht Tõnu Anton, 6. koht Toomas Loho; N35 vanuseklass – 9. koht Triin Maller. 100 m seliliujumine: tüdrukud

– 12. koht Károli Kütt, 21. koht Tuuli Truuvelt; N35 vanuseklass – 8. koht Triin Maller; poisid – 6. koht Gregor Rasva; M40 vanuseklass – 5. koht Tõnu Anton. Teateujumises – 4x50 m vabaltujumises – saavutas Kiili valla võistkond (Gregor Rasva, Tuuli Truuvelt, Károli Kütt, Jorke Patrick Raadik) 20 võistkonna seas tubli 12. koha. Võitis Rae vald.

Lauatennis osales 27 omavalitsust. Kiili valla võistkond (Eduard Virkunen, Indrek Perv, Marika Kotka, Feliks Nersesjan, Ksenja Balta) võitis Järva vald 2 võistkonda 5:2, kaotas 4:5 Viljandi vallale, võitis 5:0 Vinni valda, võitis 5:0 Valga valda, kaotas 2:5 Tartu vallale, võitis 5:2 Saue valda ja saavutas tubli 9. koha. Võitis Viru-Nigula vald.

Kabes osales 20 omavalitsust. Kiili valla võistkond (Argo Unnuk, Urmo Ilves, Helina Rajasalu, Maik Ott Eber, Nicole Balta) võitis 10:0 Haljala valda, kaotas 1:9 Lääne-Harju vallale, võitis 8:2 Elva valda, kaotas 4:6 Saue vallale, viigistas 5:5 Rae vallaga, võitis 7:3 Häädemeeste valda, kaotas 4:6 Hiiumaa vallale, viigistas 5:5 Paide linnaga, kaotas 2:8 Jõgeva vallale ning saavutas tubli 12. koha. Võitis Lääne-Harju vald.

Naiskorvpallurid (Mari-Liis Ladvik, Merylin Närep, Giulia Carcano, Marleen Müller, Pille Pappel, Karola Adoson, Anett-Karin Tahk) võitsid alagrupis 30:24 Rakvere linna, kuid kaotasid 19:34 Luunja vallale. Veerandfinaalis kaotati 35:46 Paide linnale. Kohamängudes 5.–8. kohale võideti 30:22 Hiiumaa valda, kuid 5.–6. koha mängus kaotati 23:33 Luunja vallale. Seega väga tubli 6. koht. Võitis Tartu vald.

Juhtide võistlusel (osaleda tohivad volikogu esimees, aseesimees või vallavanem, abivaldavanem) hoidis Kiili valla lippu kõrgel volikogu esimees Merje

Einmann, kes võitis naistest väikeste valdade arvestuses (kuni 8000 elanikku) hõbemedali. Palju õnne!

Mina tänan Kiili vallavalitsust, tänan kõiki sportlasi, kes talimängudel osalesid, tänan lapsevanemaid – Rainer Truuvelt, Marge Kütt, Maris Kehva-Tallermäe, tänan Arne Autot, tänan AMP Viimistlus OÜ.

Lõpetuseks veel seda, et kuna murdmaasuusatamine läheb ühe alana kindlasti arvesse ning väikeste valdade arvestuses võitnud Alutaguse vald oli suusatamises 4. ja meie 19. ehk vahel on 15 p, siis palve järgmiseks aastaks kõikidele suusatajatele, kes Kiili, Kangru või Vaela suusaradadel suusatavad – võtke aga julgesti minuga ühendust ja avaldage soovi valla võistkonna eest sõitma tulla, nii saame kokku veel tugevama võistkonna ja saavutame veel kõrgema koha. Aitäh veelkord kõigile! | **Kaupo Kütt**

Fotod: erakogu

Merje Einmann – juhtide võistluse naiste arvestuse 2. koht – ronimise võistlusel.

◎ SPORDIUUDISED

Kiili vallahahva 12. sportmängud

◎ Kiili vallahahva 12. sportmängud jätkusid 17. märtsil Kiili gümnaasiumi spordihallis 3. ala – lauatennisega. Korraldaja Nabala-Paekna võistkond. Võistkonnas üks mees ja üks naine. Mängiti meesüksikmängu ja naisüksikmängu. Mängiti turniirisüsteemis ehk kõik mängisid omavahel läbi.

Võitis Nabala-Paekna võistkond, koosseisus Carmen Victoria Virkunen ja Eduard Virkunen, kogudes 21 p. Teise koha saavutas samuti 21 p Maksimaa võistkond, koosseisus Johanna Maar ja Ivar Leontjev, ning kolmanda koha 18 p Kangru võistkond, koosseisus Virge Ulm ja Heino Laidmaa. Järgnesid: 4. Vaela-Mõisaküla 16 p; 5. Kiili I 15 p; 6. Luige-Sausti 14 p; 7. Lähtse 14 p; 8. Kiili 2 9 p; 9. Kiili Noored 9 p; 10. Sõmerlased 7 p; 11. Päikesemajad 6 p; 12. Metsanurga 6 p; 13. Saku vald 0 p.

Individuaalne paremusjärjestus (kolm paremat): Naised 1. Terje Liivas (Vaela-Mõisaküla) 12 võitu, 2.–3. Carmen Victoria

Virkunen (Nabala-Paekna) ja Johanna Maar (Maksimaa) 10 võitu. Mehed: 1.–3. Eduard Virkunen (Nabala-Paekna), Ivar Leontjev (Maksimaa), Indrek Perv (Lähtse) 11 võitu.

Võistkondlik paremusjärjestus peale 3. ala :

1. Nabala-Paekna 37 p.
2. Kiili 1 27 p.
3. Kiili Noored 26 p.
4. Lähtse 25 p.
5. Kiili 2 25 p.
6. Kangru 23 p.
7. Vaela-Mõisaküla 21 p.
8. Maksimaa 19 p.
9. Luige-Sausti 19 p.

10. Metsanurga 18 p.
11. Sõmerlased 14 p.
12. Saku vald 12 p.
13. Päikesemajad 7 p.
NB! Järgmine ala 13. aprill – minigolf. Kiili gümnaasiumi spordihallis – võistkonnas kaks meest ja üks naine. Algas kell 11.00. Korraldaja Vaela-Mõisaküla.

Lauatennis

◎ Eesti veteranide meistrivõistlused lauatennises: M50 vanuseklass – 6. koht Andrus Steinbach. Meespaarismängus

võitis Andrus 2. koha ehk hõbe-medali. Palju õnne!

M40 vanuseklass – 20. koht Eduard Virkunen; M55 vanuseklass – 7. koht Heino Laidmaa. Rahvapinksi 8. etapp: klass 400 – 11. Toivo Tuisk, 37. Oleg Rati-jev; klass 200 – 4. Eduard Virkunen.

Murdmaasuusatamine

◎ Eesti noorte meistrivõistlused 2019 vabatehnika distantsi ühisstart – M16 vanuseklassi 1. koht ehk kuldmedal Mark-Markos Kehva. Palju õnne!

Alexela-Hawaii Express Noortesari 2019 – V etapp – 2. koht Mark-Markos Kehva. Sarja koondarvestuses saavutas Mark-Markos samuti teise koha (arvesse läks neli etappi).

46. Tartu Maraton (63 km) esimese 500 lõpetanu seas: 121. Erkki Hummel, 142. Arno Aami-sepp, 493. Jaanus Tiisvend.

Kabe

◎ Eesti 2019. a meistrivõistlused vene kabes (64 ruudu) minikadettidele (sünd 2006 või hiljem). Tüdrukud – hõbemedal

Emilia Kello. Palju õnne! 6. koht Nona Nano. Poisid – 10. koht Maik Ott Eber, 13. koht Tambet Pang, 16. koht Rafael Korjus, 19. koht Mattias Laurits, 22. koht Rasmus Mattias Hanga.

Jalgpall

◎ 9.–10. märtsil toimus Kiili gümnaasiumi spordihallis 12. Olybet Indoor Session rahvusvaheline saali jalgpalliturniir. Osales 16 võistkonda, kaks nendest Soomest. Kiili meeskond võitis alagrupis Nordea meeskonna 6:0 (väravad: Toivo 2, Sven 2, Rannar, Erki), 3:0 Fiizy meeskonna (Karl-Sander 2, Erki) ning 4:1 FC Viru Valge (Soomes) meeskonna (Rannar 2, Karl-Sander, Toivo). Veerandfinaalis võideti 6:1 Sportsbet.io meeskonda (Sven, Erki, Taavi,

Joosep, Taavo 2).

Poolfinaal Empower meeskonna vastu lõppes 0:0, kuid järgnenud penalteid löid vastased paremini (8:7) ja pääsesid finaali. Kahju! Järgnenud 3.–4. koha mängus kaotati 1:2 meeskonnale Havi Logistics (värav Rannar). Seega 4. koht. Meeskonnas mängisid Taavi Kaarma, Sven Haas, Rannar Edovald, Karl-Sander Eensoo, Toivo Tomingas, Rainer Pöld, Joosep Raudsepp, Erki Olesk, Riivo Rohi, Taavo Velt.

Võrkpall

◎ Naiste võrkpalli Balti liiga pronksimängus kaotas TalTech/Tradehouse 2:3 Riia Võrkpallikoolile. Maria Säästla panustas võistkonda 8 punkti. | **Kaupo Kütt**

Katusehooldus.ee
KATUSED KORDA

- Katuste pesu ja värvimine
- Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- Katus säilib kauem ja maja saab värske välisilme
- Küsi hinnapakumist:

tel. 53 329 176
info@katusehooldus.ee
www.katusehooldus.ee

Kiili vallavalitsus teatab

VOLIKOGU OTSUSED

Kiili Vallavolikogu 21.03.2019 otsus nr 6 Üldplaneeringut muutva Lähtse külas Kääri tee 1 ja Kääri tee 3 detailplaneeringu koostamise algatamine.

Kiili Vallavolikogu 21.03.2019 otsus nr 7 Kiili aleviis Uue-Matsi ja Kiivi detailplaneeringu vastuvõtmine ja avalikustamise korraldamine.

Kiili Vallavolikogu 21.03.2019 otsus nr 8 Kangru alevikus Viirpuu tn 1 ja Viirpuu tn 3 detailplaneeringu koostamise algatamine.

Kiili Vallavolikogu 21.03.2019 otsus nr 9 Asustusüksuste lahkmejoonte muutmine.

Kiili Vallavolikogu 21.03.2019 otsus nr 10 Arvamuse andmine Männiku 14 uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse ja otsuse eelnõu kohta.

Kiili Vallavolikogu 21.03.2019 otsus nr 11 Revisjonikomisjoni 2019. aasta tööplaani kinnitamine.

VALLAVALITSUSE OTSUSED EHTIS- JA PLANEERIMINE

26. VEEBRUAR 2019

Vallavalitsuse korraldus nr 68 Projekteerimistingimuste määramine detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel ehitusprojekti koostamiseks Lepiku, Sausti küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 69 Ehitusloa väljastamine ehitise (ridaelamu) püstitamiseks Peetri tee 4, Vaela küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 70 Ehitusloa väljastamine ehitiste (Sausti tee 9 ja 11 vee- ja kanalisatsioonitorustikud) püstitamiseks.

Vallavalitsuse korraldus nr 71 Ehitusloa väljastamine ehitiste (Kustavi detailplaneeringu ala sidekanalisatsioon ja tänavavalgustus) püstitamiseks.

Vallavalitsuse korraldus nr 72 Ehitusloa väljastamine ehitise (puuraugud) rajamiseks Toominga tn 4, Kiili alev.

Vallavalitsuse korraldus nr 73 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Lepiku tee 9, Vaela küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 74 Kiili aleviis Lasteaia tn 26, Kooli tn 2, Kooli tn T1 ning osaliselt Lasteaia tänav T5 ja 11115 Kurna-Tuhala tee detailplaneeringu kehtestamine.

Vallavalitsuse korraldus nr 75 Lähtse külas Kääri tee 30 kinnistu detailplaneeringu kehtestamine.

5. MÄRTS 2019

Vallavalitsuse korraldus nr 89 Projekteerimistingimuste määramine Sulevi tn 16, Luige alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 90 Projekteerimistingimuste määramine Pähkli-Annukse, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 91 Ehitusloa väljastamine ehitise (garaaž) püstitamiseks Kõrtsi, Vaela küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 92 Kasutusloa väljastami-

ne ehitisele (tänavavalgustus) Peetri tee T3, Vaela küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 93 Kasutusloa väljastamine ehitisele (sõidutee ja kõnnitee) Peetri tee T3 Vaela küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 94 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Vahtra tn 1, Kiili alev.

12. MÄRTS 2019

Vallavalitsuse korraldus nr 96 Projekteerimistingimuste määramine detailplaneeringu olemasolul ehitusprojekti koostamiseks, Kiili tehnapargi kinnistu detailplaneering täpsustamine.

Vallavalitsuse korraldus nr 97 Ehitusloa väljastamine ehitise (gümnaasiumi õppehoone) laiendamiseks üle 33% Kooli tn 2, Kiili alev.

Vallavalitsuse korraldus nr 98 Ehitusloa väljastamine ehitiste (madalseiklusrada) püstitamiseks Masti tänav // Meremehe tänav // Purje tänav, Luige alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 99 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Haldja tn 5, Luige alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 100 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Haldja tn 21, Luige alevik

Vallavalitsuse korraldus nr 101 Kasutusloa väljastamine ehitisele (veetorustik) Peetri tee, Vaela küla

19. MÄRTS 2019

Vallavalitsuse korraldus nr 106 Ehitusloa väljastamine ehitise (paarimaja) püstitamiseks Kalju tee 6, Sausti küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 107 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Lõime tee 8, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 108 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Luna tn 1, Luige alevik

KESKKOND JA MAAKÜSIMUS

29. VEEBRUAR 2019

Vallavalitsuse korraldus nr 76 Ööbiku tn 2 katastriüksuse sihtotstarbe määramine.

Vallavalitsuse korraldus nr 77 Kinnistu ostueesõigusest loobumine, Orumäe.

Vallavalitsuse korraldus nr 78 Katastriüksuse jagamine, Uuemetsari.

Vallavalitsuse korraldus nr 79 Katastriüksuse jagamine, 15 Tallinn-Rapla-Türi tee.

Vallavalitsuse korraldus nr 80 Katastriüksuse jagamine, Sulo.

Vallavalitsuse korraldus nr 81 Hajaasustuse programmi projekti lõpparuanne, Sarapiku, Sõmeru küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 82 Arvamuse andmine jäätmeloa taotlusele, BOLDON GRUPP OÜ.

kooskõlastamine, Kubja, Mõisaküla.

12. MÄRTS 2019

Vallavalitsuse korraldus nr 102 Isikliku kasutusõiguse seadmine, Telia Eesti AS.

19. MÄRTS 2019

Vallavalitsuse korraldus nr 109 Katastriüksuse jagamine, Tamme tn 17.

Vallavalitsuse korraldus nr 110 Katastriüksuse jagamine, Tamme tn 19.

MUUD KÜSIMUSED

26. VEEBRUAR 2019

Vallavalitsuse korraldus nr 88 Hankeplaani kinnitamine.

19. MÄRTS 2019

Vallavalitsuse määrus nr 2 Õpilaste sporditoetuse summa kehtestamine 2019. aastaks.

NB! OTSUSE TÄISTEKSTIDE JA LISADEGA SAAB TUTVUDA KIILI VALLAVALITSUSES, NABALA TEE 2A, KIILI ALEV.

26.02.2019 KIILI VALLAVALITSUSE KORRALDUSEGA NR 74 KIILI ALEVIS LASTEAIA TN 26, KOOLI TN 2, KOOLI TN T1 NING OSALISELT LASTEAIA TÄNAV T5 JA 11115 KURNA-TUHALA TEE DETAILPLANEERINGU KEHTESTAMINE

Detailplaneeringu on koostanud Osaühing Visioon-projekt, töö nr 1-13.04.2016.

Planeeritav maa-ala asub Harju maakonnas, Kiili vallas, Kiili aleviis.

Planeeringuala suurus on ca 2,8 ha.

Planeeritaval maa-alal kehtib Kiili valla üldplaneering ja Kiili Vallavolikogu 16.05.2013 otsusega nr 29 kehtestatud Kooli tn 2 detailplaneering.

Osaliselt kehtib alal Kiili Vallavolikogu 25.08.2011 otsusega nr 59 kehtestatud Kooli tn 2, Tennise ja Kiili kinnistu osa detailplaneering.

Olemasolevad krundid Kooli tn 2 ja Lasteaia tn 26 liidetakse üheks krundiks aadressiettepanekuga Kooli tn 2. Planeeritud on ehitusõigus 900 õpilasega koolihoone ehitamiseks.

Planeeritava krundi, aadressiettepanekuga Kooli tn 2 ehitusõigus:

- katastriüksuse sihtotstarve 100% ÜH (ühiskondlike hoonete maa),
- sihtotsarve detailplaneeringu liikides 100% ÜHh (äriotstarbete haridusasutuse maa),
- hoonete suurim lubatud arv 2,
- hoonete suurim ehitisealune pindala 8600, m²,
- hoonestusala pindala 13 600 m²,
- hoonete lubatud maksimaalne kõrgus 13 m maapinnast / max abs kõrgus 62 m,
- lubatud korruselisus kolm maapealset ja üks maa-alune korrus.

Hoonete arhitektuur peab olema olemasolevasse avalikku ruumi sobiv, kaasaegne, kõrgetasemeline, ümbritsevat keskkonda väärtustav. Katuste vorm vaba, välisseinte materjal vaba. Vältida imiteerivaid materjale.

Juurdepääsutee on toodud Nabala tee 14 kinnistu piirile. 4,5 meetri laiune juurdepääsutee on toodud risti Kurna-Tuhala maanteeaga. Ühtlasi on võimaldatud projekteeritud mahasõidu kaudu ka juurdepääs Nabala tee 14 kinnistule.

Projekteeritud jalgratta- ja jalgtee laius on 3 meetrit. Jalgratta- ja jalgtee kaugus detailplaneeringus ette nähtud hoone vahel on suurem 3 meetrist. Jalgratta- ja jalgtee algus ja lõpp on kokku viidud olevate jalgratta- ja jalgteedega.

Planeeringu realiseerimine ei too kaasa olulist keskkonnamõju ega halvenda keskkonnaseisundit.

Käesolev detailplaneering ei sisalda Kiili valla üldplaneeringu muutmise ettepanekut.

Detailplaneeringuga on võimalik tutvuda Kiili Vallavalitsuses tööpäevadel kohapeal või digitaalselt Kiili valla geoinfosüsteemis EVALD.

26.02.2019 KIILI VALLAVALITSUSE KORRALDUSEGA NR 75 LÄHTSE KÜLAS KÄÄRI TEE 30 DETAILPLANEERINGU KEHTESTAMINE

Detailplaneeringu on koostanud Paabor Projekt OÜ, töö nr DP0263.

Planeeritav maa-ala asub Harju maakonnas, Kiili vallas, Lähtse külas.

Planeeringuala suurus on 3572 m².

Planeeritaval maa-alal kehtib Kiili valla üldplaneering ja Rätsepa detailplaneering.

Käesolev detailplaneeringuga tunnistatakse kehtiv Rätsepa detailplaneering kehtetuks Kääri tee 30 katastriüksuse piires.

Planeeringuga muudetakse rajatava ehitise kasutamise otstarve, ehitise alune pind, täisehituse protsent ja hoonete suurim lubatud arv krundil.

Tehnovõrkude liitumispunkte ja asukohti antud planeering ei muuda.

Detailplaneeringu eesmärgiks on Lähtse külas Kääri tee 30 kinnistu ehitusõiguse seadmine ühe kuni kahekorruselise paariselamu ja kahe ühekorruselise abihoonete püstitamiseks ehitusaluse pinnaga kuni 460 m² ning heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsuteede, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise lahendamise.

Käesolev detailplaneering ei ole üldplaneeringut muutev.

Detailplaneeringuga on võimalik tutvuda Kiili Vallavalitsuses tööpäevadel kohapeal või digitaalselt Kiili valla geoinfosüsteemis EVALD.

KIILI ALEVIS UUE-MATSI JA KIIVI DETAILPLANEERINGU AVALIK VÄLJAPANEK KIILI VALLAVALITSUSES, NABALA TEE 2A

Ringtee valupunktis kasvas liiklustihedus 12 %

☉ Mullu kasvas keskmine liiklussagedus riigiteedel võrreldes 2017. aastaga 2,9% ehk 968 autolt 995 autoni ööpäevas. Aasta varem kasvas liiklussagedus 3,6%.

Suurima liiklussageduse lõik on vaatamata sealsele kauakest-vale teeremondile endiselt Saue valla ja Tallinna linna piiril Pärnu maanteel.

Tallinna–Pärnu maantee lõigul 13,0–13,8 km möödeti aasta keskmiseks liiklussageduseks 32 723 autot ööpäevas. Teised suurema liiklusega teelõigud on Tallinna–Narva maanteel 9,2–11,0 km, kus sõitis 30 457 ja Tallinna–Tartu maanteel 5,5–8,7 km, kus sõitis 26 112 autot ööpäevas.

Kõik kolm lõiku asuvad Harju maakonnas. Kõige kiirem kasv toimus liiklussageduses Tallin-

na ringteel, kus Kiili vallas asuvat Vaela loenduspunkti läbis lausa 12% rohkem autosid kui aasta varem. Kogu ringtee ulatuses oli aastane kasv 4,1%.

Samas võib kasv mõnes kohas olla kergelt seletatav ja ajutine – kui näiteks 34,3-protsendine autode arvu kasv Kose–Purila maanteel võib tunduda anomaaliana, siis selle põhjuseks on Tallinna–Tartu maantee ehitus.

Majanduskasvu toel

Maanteeamet seob oma aastases aruandes liiklussageduse kasvu muuhulgas majanduskasvuga. Sellel seosel on on üsna tugev tõendusmaterjal, kui vaadata näiteks majandussurutise aastaid 2008–2010, mil liiklussagedus vähenes vastavalt 4,0, 6,5 ja 4,7 protsenti. Majanduskasvu aastatel tõuseb ka liiklus-

sagedus.

Maanteeameti hooldeosakonna peaspetsialist Tõnu Asandi sõnul oli liiklussageduse kasv mullu samas suurusjärgus majanduskasvuga ja see seaduspära on viimastel aastatel olnud tavapärane. “Kui majandus kasvab vaikselt, mida on järgnevateks aastateks ennustatud, siis eeldame samal ajal ka liikluse väikest kasvu,” ütles ta.

Otse loomulikult on üheks liiklussageduse kasvu põhjuseks autode arvu kasv. Mullu jõuti maanteeameti andmetel sõidautode esmase registreerimisega viimase kümne aasta kõrgeimasse punkti. Koguni 52% nendest autodest olid uued. Sõidautode registreerimine kasvas aastaga 2,1%, kokku oli esmaseid registreerimisi mullu u 50 000. Mulluse seisuga on Ees-

tis registreeritud 872 842 sõidukit, neist sõiduaautosid 746 464.

Kas ringtee aitab?

Liiklustihedaimad punktid asuvad seal, kus inimesed sõidavad igapäevaselt pealinna sisse ja sealt välja. Peale Pärnu, Taru ja Peterburi maantee on autorohkeimad teed veel Viljandi maantee, Keila maantee ja Rannamõisa tee. Tallinna ringteel on liiklustihedaim lõik Jüri ja Luige vahel.

Praegu käib Tallinna ringteel mitmes kohas remont, et teed kogu ulatuses 2+2 maanteeks ehitada. Tööd jätkuvad veel paar aastat. Maanteeameti põhja regioonid ehitusvaldkonna juhi Janar Tüki sõnul alustatakse tänavu Luige–Saku lõigu ehitusega, kus tööd kestavad kaks aastat. “Lisaks Vao sõlmele on ka-

☉ TEAVE

TALLINNA PIIRKONNA SÄÄSTVA LINNALIIKUVUSE ARENGUKAVA

- Tallinna säästva linnaliikuvuse kava (LiLiA 2035) eesmärk on parandada liikuvust ja tagada parem ligipääs igapäevastele sihtkohtadele, vähendades reisijate ja kaupade transpordi ajakulu ning kahjulikku keskkonnamõju.
- Sihtideks on liiklusõnnetuste arvu vähendamine miinimumini, ühistranspordi ja kergliikluse osakaalu kasvatamine.
- Täna sel päeval liigutakse üle Tallinna piiri 81% autoga ja vaid 19% liiklejatest kasutab ühistransporti.
- Kava väljatöötamine peaks lõppema tänavu kevadel.

vas aastatel 2020–2021 välja ehitada Kanama–Valingu vaheline ringtee lõik,” ütles ta.

Laagri liiklussõlme ümberhitamine, mis algas mullu kevadel, jõuab Tüki sõnul lõpule tänavu.

Turvaline 2+2 radadega Tallinna ringtee muudab kindlasti liiklemise rahulikumaks, kuid valmides tõenäoliselt siiski ummikute probleemi ei lahenda.

“Kui ehitustegevus Tallinna ringteel on lõppenud, siis hakatakse Tallinna ringteed kindlasti rohkem kasutama, sõitmaks ühest linna servast teise. Samas jõuavad liiklejad peale Tallinna ringtee valmimist kiiremini ja sujuvamalt linna väravasse ning seeläbi on tõenäoline, et ummikud kas jäävad või tekivad ikkagi,” arvas Tükk. | **Marko Tooming**

TELLI MASSÖÖR KOJU!

Massaaz Kiilis
520 6070

lembitu.mikker@gmail.com

Sigulda lillelaat
4. mai 2019

Buss viib ja toob Kiili vallamaja eest. Täpsem info ja registreerimine telefonil 502 9006 või www.rosenreisid.ee. Senioritele 65+ soodushind.

Kennelis Skylit on müüa pikakarvalised tiibeti mastifi kutsikad, sündisid 25.01.19. Vanematel tehtud kõik vajalikud terviseuuringud. Kutsikad vaksineeritud, kiibistatud, tõutunnistusega, lemmikloomade EU passiga. Igakülgne abi kutsika kasvatamisel. Kontakt 528 7714.

In Memoriam

URMAS SALUMÄE

26.08.1964–27.02.2019

In Memoriam

ELLEN VETTIK

11.03.1923–06.03.2019

Detailplaneeringu on koostanud Projektlahendused OÜ, töö nr 536-DP.

Planeeritav maa-ala asub Harju maakonnas, Kiili vallas, Kiili alev.

Planeeringuala suurus on ca 15,17 ha.

Planeeritaval maa-alal kehtib Kiili valla üldplaneering. Käesoleva detailplaneeringu eesmärgiks on Harjumaa Kiili valla Kiili alevi Sausti tee 4 (end. Matsi 2) katastriüksuse (kat. üksus nr 30401:001:0058, maatulundusmaa 100%) osaline ja Kiivi katastriüksuse (kat. üksus nr 30401:001:0858, maatulundusmaa 100%) jagamine eraldi uuteks katastriüksusteks ning moodustatavatele katastriüksustele sihtotstarbe muutmine ning hoonestusalaade ja hoonestustingimuste määramine kuni kolmekorruseliste korterelamute, 2–3-korruseliste (terrass) korterelamute ja ridaelamute ning üksikelamute ehitamiseks. Samuti määratakse tekkivatele katastriüksustele juurdepääsud avalikuks kasutuseks määratavatelt teedelt ning määratakse üldkasutatav maa. Lisaks tehakse planeeringus ettepanek muuta üldplaneeringut ja vähendada osaliselt maaparanduskraavi ehituskeeluvööndit 25-lt meetrilt 15-le meetrile.

Käesolev detailplaneering sisaldab Kiili valla üldplaneeringu muutmise ettepanekut. Detailplaneeringu eskiisi avalik väljapanek toimub Kiili Vallavalitsuses, Nabala tee 2a, Kiili alev, Kiili vald ajavahemikus 8.04–10.05.2019.

Detailplaneeringuga on võimalik tutvuda Kiili Vallavalitsuses tööpäeval kohapeal või digitaalselt Kiili valla geoinfosüsteemis EVALD.

21.03.2019 KIILI VALLAVOLIKOGU OTSUSEGA NR 6 ÜLDPLANEERINGUT MUUTVA LÄHTSE KÜLAS KÄÄRI TEE 1 JA KÄÄRI TEE 3 DETAILPLANEERINGU KOOSTAMISE ALGATAMINE

Detailplaneeringu koostab Tartu Arhitektuuribüroo OÜ.

Planeeritav maa-ala asub Harju maakonnas, Kiili vallas, Lähse külas.

Planeeringuala suurus on ca 3328 m².

Planeeritaval maa-alal kehtib Kiili valla üldplaneering ja Rätsepa maaüksuse detailplaneering (Kiili Vallavolikogu 12.09.2000 otsus nr 29).

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on olemasoleva elamumaade jagamine ning moodustatavatele kruntidele ehitusõiguse määramine. Detailplaneeringuga jagatakse olemasolevad elamumaa sihtotstarbega krundid (2 tk) neljaks eraldiseisvaks üksikelamumaa krundiks. Moodustatavatele kruntidele määratakse ehitusõigus kummalegi ühe elamu (kuni kahekorruseline ja maksimaalne kõrgus 9 m) ja üks abihoone (kuni ühekorruseline ja maksimaalne kõrgus 4,5 m) ehitamiseks ehitisealusepinnaga kuni 220 m².

Lisaks lahendatakse planeeringuala heakorrustuse, haljastuse, juurdepääsuteede, parkimine ja tehnovõrkudega varustamine.

Käesolev detailplaneering sisaldab Kiili valla üldplaneeringu muutmise ettepanekut.

Detailplaneeringule keskkonnamõju strateegilist hindamist (KSH) ei algatatud järgmistel põhjustel:

1. detailplaneeringuga ei kavandata eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevusi, millega kaasneks keskkonnaseisundi olulist kahjustamist, sh pinnase ja õhu saastumist, olulist jäätmeteket, mürataseme ja vibratsiooni olulist suurenemist;
2. lähtudes planeeringuala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimustest ja maakasutusest, ei põhjusta ehitiste rajamine ning sihtotstarbeline kasutamine olulist negatiivset keskkonnamõju. Uute katastriüksuste moodustamisega ja olemasolevate ehitiste kasutamise kaasaegsuse võimalikud mõjud on eeldatavalt väikesed, nende ulatus piirneb peamiselt planeeringu-ala. Avariolukordade esinemise tõenäosus on väike, kui detailplaneeringu elluviimisel järgitakse detailplaneeringuga esitatud tingimusi ja õigusaktidega kehtestatud nõudeid;
3. õigusaktidega kooskõlas toimuva tegevuse korral ei põhjusta detailplaneeringuga kavandatu piirkonnas looduskeskkonna vastupanuvõime ega loodusvarade taastumisvõime ületamist;
4. detailplaneeringu alal ega selle lähiümbruses ei paikne Natura 2000 võrgustiku alasid ega esine looduskaitsealade §4 lg 1 mõistes kaitstavaid loodusobjekte, mida planeeringuga kavandatud tegevus võib mõjutada;
5. kavandatud tegevus ei kahjusta inimese tervist, heaolu, vara;
6. detailplaneeringu alal ja selle lähiümbruses ei ole tuvastatud jääkreostust ning alal ei ole varasemalt toimunud keskkonnaohtlikku tootmist ega muud keskkonnaohtlikku tegevust;
7. kavandatava tegevusega ei kaasne olulisel määral soojuste, kiirguse, vibratsiooni ega lõhna teket, vähest valgusreostust tekib valgustusest;
8. keskkonnatingimustega arvestamine on eeldatavalt võimalik planeerimisseaduse § 126 kohaselt planeeringumenetluse käigus;
9. ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade ja/või kaitsealuste objektidele eeldatavalt kaugete tõttu oluline negatiivne mõju puudub;
10. planeeritaval alal kavandatud tegevus ei põhjusta olulist negatiivset ruumilist mõju, kui ehitiste projekteerimisel, ehitamisel ja kasutamisel järgitakse kehtestatud nõudeid;
11. kavandatud tegevusele KSH mitteamatamise osas küsiti Terviseameti ja Keskkonnaameti seisukohti.

Planeeringu koostamisel tuleb arvestada nimetatud asutuste seisukohtade ja nõuetega.

Detailplaneeringuga on võimalik tutvuda Kiili Vallavalitsuses tööpäeval kohapeal või digitaalselt Kiili valla geoinfosüsteemis EVALD.

21.03.2019 KIILI VALLAVOLIKOGU OTSUSEGA NR 8 KANGRU ALEVIKUS VIIRPUU TN 1 JA VIIRPUU TN 3 DETAILPLANEERINGU KOOSTAMISE ALGATAMINE

Detailplaneeringu koostab osaühing Hirundo. Planeeritav maa-ala asub Harju maakonnas, Kiili vallas, Kangru alevikus.

Planeeringuala suurus on ca 17 211 m².

Planeeritaval maa-alal kehtib Kiili valla üldplaneering ja ehitusteatis nr 1711201/20906.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on Viirpuu tn 1 ja Viirpuu tn 3 katastriüksuste jagamine viieks elamumaa sihtotstarbega krundiks ja moodustatud kruntidele ehitusõiguse määramine. Detailplaneeringuga moodustatakse kaks korterelamu krunti ja kolm üksikelamu krunti. Korterelamu krundile tohib ehitada ühe kuni kahekorruselise korterelamu kõrgusega kuni 9,0 m, maksimaalne korterite arv ühes korterelamus on 10 (pos. 1) ja 8 (pos. 2) ning korterelamukrundi koormusindeks peab olema suurem kui 400 m²/korter. Kortelamute puhul arvestada minimaalselt kaks parkimiskohta ühe korteri kohta. Üksikelamukrundi krundile tohib ehitada ühe kuni kahekorruselise elamu kõrgusega kuni 9,0 m ja ühe abihoone kõrgusega kuni 4,5 m ning üksikelamukrundi suurim ehitisealune pind kuni 300 m². Parkimisvajadused tuleb lahendada krundi piires. Riigitee 15 Tallinn–Rapla–Türi ristumiskohas (km 6,089) tuleb kohaliku 3040320 Viirpuu tänavat laiendada kuni pos. 1 sissepääsuteeni (peale pöörderaadiuseid) 5 m laiuseks. Lisaks näha ette haljasribaga sõiduteest eraldatud 2 m laiune kergliiklustee kuni Viirpuu tänav T2 krundini (30401:001:0419). Lisaks lahendatakse planeeringu-ala heakorrustuse, haljastuse, juurdepääsuteede, parkimine ja tehnovõrkudega varustamine. Käesolev detailplaneering sisaldab Kiili valla üldplaneeringu muutmise ettepanekut.

Detailplaneeringule keskkonnamõju strateegilist hindamist (KSH) ei algatatud järgmistel põhjustel:

1. detailplaneeringuga ei kavandata eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevusi, millega kaasneks keskkonnaseisundi olulist kahjustamist, sh pinnase ja õhu saastumist, olulist jäätmeteket, mürataseme ja vibratsiooni olulist suurenemist. Detailplaneeringus tuleb käsitleda 15 Tallinn–Rapla–Türi teelt lähtuvat müra ja õhusaaste suurust ning ulatust, samuti Männiku karjäärist ja harjutusväljakult lähtuvaid negatiivseid mõjusid. Planeeringuga tuleb anda selline lahendus, et eelpool nimetatud objektidelt lähtuvad nega-

tiivsed mõjud (sh kumulatiivsed) ei ületaks õigusaktidega kehtestatud norme;

2. planeeringu koostamisel tuleb arvestada Terviseameti kirjas nr 11.02.2019 nr 9.3-1/19/466-2 esitatud nõuetega;

3. keskkonnalubade vajadust tuleb kaaluda detailplaneeringu koostamise käigus;

4. lähtudes planeeringuala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimustest ja maakasutusest, ei põhjusta ehitiste rajamine ning sihtotstarbeline kasutamine olulist negatiivset keskkonnamõju. Tegevusega kaasnevad võimalikud mõjud on eeldatavalt väikesed, nende ulatus piirneb peamiselt planeeringu-ala. Avariolukordade esinemise tõenäosus on väike, kui detailplaneeringu elluviimisel järgitakse detailplaneeringuga esitatud tingimusi ja õigusaktidega kehtestatud nõudeid;

5. õigusaktidega kooskõlas toimuvate tegevuste korral ei põhjusta detailplaneeringuga kavandatu piirkonnas looduskeskkonna vastupanuvõime ega loodusvarade taastumisvõime ületamist;

6. detailplaneeringu alal ega selle lähiümbruses ei paikne Natura 2000 võrgustiku alasid ega esine looduskaitsealade §4 lg 1 mõistes kaitstavaid loodusobjekte, mida planeeringuga kavandatud tegevus võib mõjutada;

7. kavandatud tegevus ei kahjusta eeldatavalt inimese tervist, heaolu, vara;

8. detailplaneeringu alal ja selle lähiümbruses ei ole tuvastatud jääkreostust ning alal ei ole varasemalt toimunud keskkonnaohtlikku tootmist ega muud keskkonnaohtlikku tegevust.

9. kavandatava tegevusega ei kaasne olulisel määral soojuste, kiirguse ega lõhna teket, vähest valgusreostust tekib valgustusest. Valguse mõju tuleb vähendada valgustuse suunamisega selliselt, et see ei põhjustaks häiringuid teedel liiklejatele ja naaberkatastriüksustele. Vibratsiooni võib esineda ehitustegevuse käigus, samuti on tavapärasest suuremas koguses jäätmeteket seotud peamiselt ehitustöödega;

10. keskkonnatingimustega arvestamine on eeldatavalt võimalik planeerimisseaduse § 126 kohaselt planeeringumenetluse käigus;

11. ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade ja/või kaitsealuste objektidele eeldatavalt kaugete tõttu oluline negatiivne mõju puudub;

12. planeeritaval alal kavandatud tegevus ei põhjusta olulist negatiivset ruumilist mõju, kui ehitiste projekteerimisel, ehitamisel ja kasutamisel järgitakse kehtestatud nõudeid.

Detailplaneeringuga on võimalik tutvuda Kiili Vallavalitsuses tööpäeval kohapeal või digitaalselt Kiili valla geoinfosüsteemis EVALD.

**Ostame kokku vana-
metalli ja vanapaberit!**
Asume Tallinnas aadressil
Vesse 7 ja Juurdeveo 25G.
www.cronimet.ee

Platsid on
avatud E-R
8.00–17.00.

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

1Partner

**MEIE TEEME
TEHINGU!**

1partner.ee

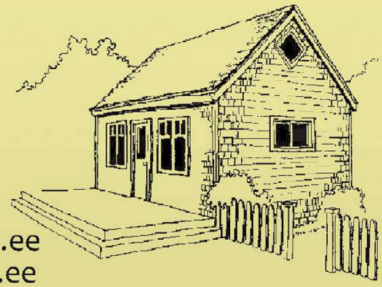

**Ville Värk
513 2422**

OST • MÜÜK • ÜÜR
HINDAMINE
INVESTEERIMINE

- katused
- fassaadid
- terrassid
- puidutööd

tel. 53 320 853
info@topehitus.ee
www.topehitus.ee

**AS Elveso
asukohaga
Jüris**

Ehituse tn 9 otsib oma töökasse kollektiivi

ELVESO

autojuhti.

Autojuhi töövahendiks on eriotstarbeline
konkslift-sõiduk. Peamiseks tööülesandeks
on vee- ja kanalisatsioonisüsteemide ning
rajatiste hooldus- ja remonditööde
tegemiseks vajalikud transporditööd.
Omalt poolt pakume stabiilset ja huvitavat
tööd, lisapuhkust, konkurentsivõimelist
töötasu ja muid ettevõttes olevaid
soodustusi.

Kandideerima ootame inimesi, kellel on
C-kategooria autojuhiloa, on kohusetundlik
ja omab tehnilist taipu.
CV saata hiljemalt 25. aprilliks 2019 e-posti
aadressile andres@elveso.ee.
Täiendavat infot saab Andres Aruväli käest
telefonil 603 1484 või e-posti aadressil
andres@elveso.ee.

© ERAKUULUTUSED

Aastaringne ohtlike puude lõikus ja
hooldusloikus. Väljaõppinud puude-
langetajad parima hinnaga. Puude
üldseisundi hindamine ja konsultatsioon
on tasuta. Tel 513 3458, info@
ohtlikpuu.ee, www.ohtlikpuu.ee

nemuld, freesasfalt kohaleveoga. Tel
507 9362

Müüa saetud ja lõhutud küttepuid
pikkusega 30–60 cm. Kojuvedu. Tel
522 7345, e-post marek406@gmail.com

Müüa sauna- ja suitsuahjud, tel 505 4355

Müüa saetud ja lõhutud küttepuid
pikkusega 30–60 cm. Kojuvedu. Tel
522 7345, e-post marek406@gmail.com

Müüa sõnnik, muld. Tel 5697 1079

Ohtlike puude aastaringsed raie-, hooldus-
ja saetööd. Katuserennide puhastus. Tel
5551 2104, www.puuhooldaja.ee

Ohtlike puude langetamine. Tel 5663 2968,
5340 2068

Ostan MTZ 82, 6t PTS haagis, press Kirgistan,
saksa virtsapütt. Tel 5835 4991

Ostan vanaaegseid jalgrattaid, säärevärista-
jaid, nende raame ja muid osi. Ostan vene
autode / mootorrataste osi. Tel 510 2349

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad.
Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.
ee

Paigaldan epopõrandaid (garaažid, trepid,
rõdud, terrassid, abiruumid, saunad,
vannitoad jne). Tööde järjekorrad lühikesed
ja hinnad soodsad. Küsi hinnapakumist. Tel
5620 6899, www.epopaigaldus.ee

Pere ostab sõidukorras auto, kuni 1400 €.
Tel 5819 0200

Sõidukite kokkuost (auto, buss, veok, haagis,
tehnikat). Tel 5567 8016

Väikeveod kuni 2 tonni. Kohaleveoga liiv,
muld, killustik, sõnnik, turvas, asfaldipuru,
betoon. Tel 509 2936

Õunapuude lõikus, tel 5210 334

Üldehitus, katused, fassaadid ja viimistlus-
tööd. Tel 5352 9476, mehitus@gmail.com

Abi maja ehitusloa või kasutusloa
asjaajamisel. Tel 5306 1181, Mikk.
majapaberid@gmail.com

Auto kokkuost! Ostan kasutuseta jäänud
sõidukite või kaubiku, võib olla
remonti vajav. Pakkuda võib ka vene
autot. Tel 512 7543, bar500@hotmail.ee

Autode kokkuost! Ostame kõiki
sõidukeid ja töömasinaid! Võib pakkuda
remonti vajavaid ja seisvaid masinaid!
Ei pea olema arvel, ülevaatus ega
kindlustust! Pakkuda võib kõike!
Kuulutus ei vanane! Tel 5457 5055

Ehitus- ja remonditööd. Fassaadi, katuse,
vaheseinte, saunade, terrasside ning maalri
tööd. Parketi, uste, akende, liistude
paigaldus. Tel 5360 5083

Ehitusmehed teevad järgmisi töid: puitkar-
kassmajad, kuurid, katused, vundamendid,
aiad, terrassid, fassaadi survepesu ja
värvimine. Tel +372 5894 4537, e-mail
ehitusmehedharjumaal@gmail.com ja

Kaardid ennustavad. Tel 900 1727, 24 h.
Vt ka ennustus.ee

Müüa killustik, liiv, kruus, täitepinna, frees-
asfalt, haljastusmuld, vundamenti tagasitõide
kuni 20 t korraga, soodsalt kohaletoomisega!
Tellimine telefoni teel eesti ja vene keeles.
Tallinn-Harjumaa. Tomz. Tel 5805 7676,
tomz@hotmail.ee

Müüa kuivi küttepuid 40 l võrkkottides
kohaletoomisega. Ostame metsamaad ja
raieõigust. puiduterminal24.ee, tel
5332 2711

Müüa liiv, killustik, haljastusmuld, kasvuhoo-

**Vanametalli
KOKKUOST**
ALATI HEAD HINNAD
☎609 9499
BETOONI 7A TALLINN
www.tolmets.ee

**BLA
BLA
LEHM**

AVATUD UUS
LIHAPOOD RAUDALUS!

Värske Eesti sea- ja veiseliha otse tootjalt
Kohapeal marineeritud liha
Vasikaliha ettetellimisega
Päeva- ja nädalapakkumised

**SELLE SOODUSKUPONGIGA
KÕIK LIHATOOTED POES -5%,
alates 7 € suurusest ostust!**

TELLI LIHA ETTE: lihapood@blablalehm.ee

Viljandi mnt 41 a, Tallinn / Raudalu Konsum

KATLAD JA KÜTTESÜSTEEMID

**HOOLDUS ■ REMONT
MÜÜK ■ PAIGALDUS**

- PELLETIKATLAD
- GAASIKATLAD
- PELLETIPÕLETID
- RADIAATORID
- SOOJUSPUMBAD
- PÕRANDAKÜTE

kyte.ee tel. **6776600**

Kalda 7B, Tallinn, info@kyte.ee

Kuldsed Kaed
Puhastus- ja hooldusteenused

KODUKORISTUS
PERSONAALNE PAKKUMINE
KOOLITATUD TÖÖTAJAD
KVALITEETSED VAHENDID
Küsi pakkumist:
LAURA@KULDSEDKAED.EE
5553 6818

Ostame kasvavat ja ladustatud võsa

5343 9250
kaur@reinpaul.ee
REINPAUL

Puhastame võsast alusmetsa,
teeääred, kraavid ja põllumaad,
samuti ostame kokkuveetuid
ja -vedamata raiejäätmeid.

**TULE
TÖÖTA
KODU
LÄHEDAL!**

PIPES FOR LIFE

Meie Kiili eritoodete tootmise meeskonda on oodatud tublid, töökad ja
füüsiliselt vastupidavad

PLASTKAEVUDE VALMISTAJAD ja ABITÖÖLISED.

Pakume vajalikku väljaõpet, põnevat tööd toetavas meeskonnas ja
korraliku töötasu.

PIPELIFE

Saada oma CV aadressile personal@pipelife.com,
lisainfot küsi julgelt telefonil 5343 4949.

